

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/205/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314210365
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6314210365.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu E. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX L., zast. JUDr. Radkou Rešutíkovou, advokátkou, Spojová 2, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o určenie absolútnej neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy a vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Brezne č. k. 7C/161/2014 - 61, zo dňa 26. januára 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobca má právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.176,93 eur a nahradiť mu trovy konania vo výške 390,63 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca požiadal žalovaného o poskytnutie úveru na preklenutie svojej zlej finančnej situácie, ale nežiadal o poskytnutie revolvingového úveru. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, ktorú vyplnil poverený zamestnanec žalovaného, súd nepovažuje za prejav vôle žalobcu (ide o rozpor s ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a samotný predmet plnenia podľa uzavretej zmluvy o úvere je neurčitý, nakoľko obsahuje ustanovenia týkajúce sa dvoch úverov (úveru aj revolvingového úveru) - neurčitá je výška poskytnutého úveru, druh poskytnutého úveru a podmienky poskytnutia úveru sú pri oboch úveroch rôzne a ako celok neurčité a nezrozumiteľné. Keďže časť úverovej zmluvy o revolvingovom úvere je podstatnou časťou zmluvy a bez jej existencie nemá dojednanie zmluvy o úvere význam, súd dospel k záveru, že celá zmluva o poskytnutí úveru a zmluva o poskytnutí revolvingového úveru je neplatný právny úkon. V rozpore s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka je aj dojednanie výšky odplaty za poskytnutie úveru, keď žalovaný poskytol žalobcovi sumu 1. 080,- eur a žalobca mu mal vrátiť 2.430,54 eur, ide o sumu prevyšujúcu 100 % poskytnutého úveru čo je možné považovať za úžeru, ktorá sa prieči dobrým mravom, preto ide o absolútne neplatný právny úkon (§ 39 Občianskeho zákonníka).

3. Nadväzne súd nárok žalobcu posudzoval ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451, § 457 Občianskeho zákonníka. Súď mal preukázané, že žalobca prijal od žalovaného celkové plnenie 1080,00 eur a žalobca žalovanému uhradil sumu 2 256,93 eur. Potom je žalovaný povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1176,93 eur.

4. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., zásady úspechu strán vo veci. V konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcovi uloží povinnosť nahradiť trovy konania, alebo aby okresného súdu rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Namietal, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávnych a neúplných záverov a následného nesprávneho posúdenia veci. Tým, že závery súdu o neplatnosti zmluvy odporujú zákonu je vecne nesprávne a nezákonné aj rozhodnutie o vydaní bezdôvodného obohatenia. Súd založil rozhodnutie na tvrdeniach žalobcu, ktoré sú v rozpore s konaním žalobcu, a nevysporiadal sa s ustanoveniami zákona ktoré určujú ako sa má vykladať písomný právny úkon (§ 32 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Návrh na uzavretie zmluvy predložil žalobca vo forme žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Ak by žalobca nemal záujem o revolvingový úver, potom žiadosť nemusel podpísať. Z napadnutého rozsudku vyplýva záver, že postačuje, aby po viac ako 5 rokoch dlžník vyhlásil, že on takúto zmluvu nechcel uzavrieť a pre konajúci súd ide o dostatočný argument na to aby dospel k záveru, že zmluva nebola uzavretá. Predložením žiadosti žalovanému žalobca svojim konaním vytvoril dojem a predstavu, že do zmluvného vzťahu chce vstúpiť za okolností zodpovedajúcich podanej žiadosti (bod 5.). Ak teraz tvrdí opak, potom jeho konanie vo vzťahu k veriteľovi pri uzavretí zmluvy treba kvalifikovať len ako vyvolanie omylu o tom, že žalobca do zmluvného vzťahu s určenými podmienkami chce vstúpiť a potom sa nemôže dovoliavať neplatnosti zmluvy ani ako celku, a ani žiadneho jednostranného úkonu vedúceho k jej vzniku a ani spochybňovať vlastné konanie. Žalovaný (veriteľ) akceptoval žiadosť o uzavretie zmluvy za tých podmienok, ktoré žalobca sám podpísal.

7. Záver súdu o neplatnosti celej zmluvy poukazujúci na to, že ustanovenie o revolvingu je neoddeliteľné od zvyšného obsahu zmluvy, nemá podklad a oporu v žiadnych skutkových zisteniach či záveroch súdu.

8. Tvrdenia súdu o neplatnosti zmluvy z dôvodu rozporu výšky odplaty s dobrými mravmi je nezákonné. Súd v tejto otázke nesprávne vyložil zákonné ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ktoré sú relevantné pri posudzovaní výšky odplaty a jej primeranosti a súčasne nesprávne ustálil, aké by mali byť následky v prípade odplaty prekračujúcej najvyššiu zákonom dovolenú výšku. Odplata, ktorá je regulovaná v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka vyjadruje celkovú nákladovosť úveru pre spotrebiteľa a táto nebola podstatne prevýšená (pri porovnaní výšky odplaty s hodnotou priemernej odplaty). Ak by aj súd dospel k záveru o podstatnom prevýšení obvyklej odplaty, potom v zmysle § 502 ods. 1 veta druhá Obchodného zákonníka by nemohol konštatovať neplatnosť celej zmluvy, ale len to, že dlžník je povinný uhradiť úroky vo výške ustanovenej zákonom. Teda najviac vo výške obvyklej odplaty, ktorou je hodnota 45,11 %. Porovnávanie sumy úveru a sumy na úhradu je nesprávne aj v tom, že súd vôbec nezohľadňuje dobu trvania splácania (závisí priamo od dĺžky doby splácania).

9. Žalovaný napáda aj výrok o náhrade trov právneho zastúpenia, pretože žalobca v konaní v celom rozsahu úspešný nebol (nakolko sa domáhal napr. aj určovacieho výroku a pod.).

10. Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

11. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu, pričom sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a

právnymi závermi okresného súdu, osvojuje si dôvody napadnutého rozsudku okresného súdu a v zmysle § 387 ods. 2 CSP na ne v celom rozsahu poukazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody žalovaného odvolací súd dodáva, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov a súčasne vec správne právne posúdil.

14. Ak žalobca so žalovaným mienili uzavrieť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, takáto zmluva v písomnej forme súdu preložená nebola. Zo súdu predloženej písomnosti nazvanej „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8200041411“ podpísanej dlžníkom - spotrebiteľom (žalobcom) dňa 03.10.2011 v Brezne a veriteľom - dodávateľom (žalovaným) dňa 06.10.2011 v Bratislave, (ďalej Žiadosť/Zmluva) jednoznačne vyplýva, že žalobca okrem žiadosti s konkrétnym obsahom (vyplnený bod 5. formulára Žiadosť/Zmluva) nemohol akceptovať a podpísať aj bod 6. Údaje o schválenom revolvingovom úvere, pretože v čase, keď žalobca Žiadosť/Zmluvu podpisoval, táto časť formulára nebola vôbec vyplnená, žalovaný (a to bez účasti žalobcu) ju vyplnil až následne na svojom pracovisku v Bratislave a žalobcovi sa Žiadosť/Zmluva vrátila doplnená v bode 6. a podpísaná veriteľom s dátumom podpisu 06.10.2011.

15. Tvrdenie žalovaného, že žalovaný (veriteľ) akceptoval žiadosť o uzavretie zmluvy za tých istých podmienok, ktoré žalobca sám podpísal vyvracia samotný text Žiadosti/Zmluvy.

„Údaje o požadovanom revolvingovom úvere“ (bod 5. Žiadosti/Zmluvy) nie sú úplne zhodné s „Údajmi o schválenom revolvingovom úvere“ (bod 6. Žiadosti/Zmluvy) - údaj Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu (v %) je v bode 5. uvedená inou hodnotou (číslom 63,32) ako v bode 6. (kde je uvedená číslom 60,50) a v bode 6. je oproti bodu 5. navyiac uvedený aj ďalší údaj Ročná úroková sadzba úrokov z omeškania (v %) - 9,50. A aj keď bod 2.1. Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. uvažuje so situáciou, že údaje bodu 5. a 6. môžu byť odlišné, keď priamo obsahom Žiadosti/Zmluvy v bode 7. je zahrnuté „vyhlásenie dlžníka o tom, že berie na vedomie že ním požadovaná čiastka úveru je maximálna a že veriteľ je oprávnený pri posúdení schopnosti dlžníka, aj spoludlžníkov splácať požadovanú výšku úveru jednostranne znížiť, upraviť výšku, počet a splatnosť jednotlivých splátok úveru, RPMN úveru, pričom výška úrokov a RPMN nebude vyššia než v prípade úveru požadovaného dlžníkom v bode 5. bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany veriteľa,“ treba trvať na názore o neplatnosti zmluvy. Takúto zmluvu nemožno mať za riadne a platne uzavretú, chýba prejav vôle dlžníka o akceptácii údajov o schválenom úvere veriteľom - vyjadrené slovami žalovaného „že žalobca do zmluvného vzťahu s veriteľom určenými podmienkami chce vstúpiť“. Súhlas žalovaného s revolvingovým úverom (vyjadrený podpisom dňa 06.10.2011 na Žiadosti/Zmluve) je len jednostranný úkon, ktorý nie je zmluvou a neobsahuje dohodu strán o výške úveru, o splátkach, o výške úroku a ani iných náležitostiach spotrebiteľského úveru. A ani Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 06.10.2011 nemožno považovať za uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere, predstavuje iba jednostranné oznámenie veriteľa vo vzťahu k dlžníkovi, ktorý nie je súčasťou dvojstranného právneho úkonu účastníkov - Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere.

16. Okresný súd správne posúdil zmluvu o úvere, ktorej súčasťou má byť aj zmluva o revolvingovom úvere, za neplatnú podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka, a je neplatná aj podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. pre nedostatok písomnej formy. Predmetná zmluva je neprehľadná, nezrozumiteľná, nie je zrejmé čo je predmetom zmluvy, za akých podmienok a čo vlastne žalobcovi od žalovaného bolo poskytnuté. Zavádzajúci je už samotný názor zmluvy ako zmluvy o „revolvingovom“ úvere, hoci zmluva obsahuje údaje týkajúce sa dvoch úverov (úveru aj revolvingového úveru). V danom prípade boli dlžníkovi veriteľom jednorázovo poskytnuté finančné prostriedky na účet dlžníka - spôsob čerpania úveru skôr zodpovedá poskytnutiu úveru (klasického s pravidelným splácaním). Nie je zrejmé, či žalobca pochopil význam revolvingu a skutočnosť, že mu mal byť poskytnutý aj samostatný revolving, teda automatické navýšenie o ďalšie finančné prostriedky za splnenia podmienok, ktoré však boli upravené nie v zmluve, ale v tzv. Zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. - inde. Zmluva sa uzatvára na formulári veriteľa, ktorý je zároveň žiadosťou o poskytnutie úveru aj zmluvou o úvere, túto skutočnosť však nemožno zneužívať k záverom, že došlo k uzavretiu platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v prípade, kedy nie je vylúčená akákoľvek ďalšia manipulácia s textom (napr. dodatočné dopisovanie údajov do formulára po podpise dlžníkom ako to bolo v danom prípade) kedy dlžník podpísal iba žiadosť o poskytnutie úveru. Pre vznik zmluvy sa vyžaduje podpis oboma zmluvnými stranami teda dlžníkom a

veriteľom, prípadne aj spoludlžníkom/mi, pričom nesmie byť akýchkoľvek pochybnosť o tom pod aký text účastníci zmluvy pripojili svoj podpis (čo z hľadiska obsahu listiny podpisujú).

17. Po zrušení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zákonodarca určil, že maximálna výška odplaty bude stále regulovaná explicitne a nie všeobecne, na základe pravidla o dobrých mravoch, a danú úpravu zaviedol do zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, výška odplaty za úver na základe spotrebiteľskej zmluvy je výslovne regulovaná podľa ust. § 53 ods. 6. Okresný súd sa riadil uvedeným ustanovením, keď z dôvodov podrobne uvedených v odôvodnení rozhodnutia a s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, dospel k záveru o neprimeranosti výšky odplaty za úver. Záver okresného súdu o neplatnosti celej zmluvy je založený aj na iných (vyššie uvedených) skutočnostiach a nielen na neprimeranosti výšky odplaty, námietky žalobcu v bode 8. nie sú dôvodné.

18. Závery okresného súdu o neplatnosti predmetnej zmluvy sú založené na preukázaných skutkových faktoch a na správnom právnom posúdení danej veci. Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd nepovažoval žiadne odvolacie námietky žalovaného za dôvodné a preto napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

19. Dôvodné nie sú ani námietky žalovaného v bode 9. týkajúce sa posúdenia nároku žalobcu na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p.. Okresný súd k výsledku o povinnosti žalovaného vrátiť žalobcovi z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 1 176,93 eur dospel až v nadväznosti na posúdenie predmetnej zmluvy ako neplatnej, niet pochyb o tom, že žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).